

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

VIII. ÉVFOLYAM, 277. SZÁM.

DEBRECEN, 1931 DECEMBER 4. PÉNTEK.

ARA 10 FILLER.

A jelentés vitája

Előző cikkünk során szoltunk a népszövetségi pénzügyi bizottság jelentésének első részéről. Most rámutatunk arra, hogy a közületek, municipumok stb. által fölvetett 517 milliónyi külföldi kölcsönt sem lehet túlzottnak minősíteni akkor, ha számba vesszük, hogy a háború és a forradalmak pusztításai után mi mindent kellett pótolni és restaurálni az országban. Ami pedig a 153 millióra rúgó állami garanciát illeti, utalunk arra, hogy ilyen garanciákat minden európai állam sokkal nagyobb mértékben vállalt a gazdasági élet föllendítése érdekében. Így például Németországnak egyedül csak az orosz váltókért vállalt állami garanciája tisztesen meghaladja a magyar kormány által vállalt 153 millió pengőt. És Ausztria csak a Kreditanstalt tartozásaiért több, mint egy millárd schilling erejéig vállalt állami garanciát.

A magyar államnak 1924 óta, amikor először vette igénybe a külföld (a Népszövetség) segítségét, külföldi tartozása mindössze 260 millió pengővel szaporodott. Ha nincs világgazdasági válság; ha az országnak ez évben nem lett volna rossz termése és ha a termék ára nem esett volna olyan mélyen az önköltségek színvonalára alá: akkor kétségkívül egészen más képe volna az ország gazdasági állapotának és az állam a maga külföldi tartozását könnyű szerrel kiegyenlíthetné. A hiba tehát a fejetejére állított világgazdasági viszonyokban rejlik.

Ha mégis a pénzügyi bizottság annak a véleményének adott kifejezést, hogy a történet beruházásokat és kiadásokat nem látja igazoltaknak: akkor erre a követkevéniára csak úgy juthatott, hogy mint külföldi, idegen terület nem látta, vagy nem akarta látni azt a dezolált, a kormányhoz mindenfelől sürgős segítségért kiáltó állapotot, amiben az ország gazdasága volt a hosszú háború és a forradalmak, valamint a román betörés pusztításai után. A magyar gazdaságot életre kellett kelteni. A gazdaságot újra életképesse kellett tenni. Minden gazdasági ágazatnak segítséget kellett nyújtani. A vállalatoknak munkát, a munkásoknak keresetet kellett teremteni. — Utakat kellett építeni, a vasutat, a postát újra karba kellett helyezni. A romokat el kellett takarítani, az egész nemzetgazdaságot újra fel kellett építeni.

Ezeknek igazságos számbavétele nélkül az ország helyzetét és a végzett közmunkákat, a történet kiadásait helyesen megítélni nem lehet. Hogy maga az állam 1924 óta csak 260 millió pengővel növelte külföldi kötelezettségeit, úgy a fölmerült rengeteg, kiáltó szükségletekkel szemben: inkább ez összeg csekély voltára, mintsem a nagyságán lehet méltán csodálkozni.

A nyugdíjsökkentés tervezete az egységspárt előtt

Felszólalások az egységspártban a nyugdíjasok érdekében
A párt az ügyben szűkebb körű bizottságot küldött ki

Budapest, dec. 3. Az egységspárt csütörtök este a párt helyiségében értekezletet tartott. Pesthy Pál pártelnök bejelentette, hogy egy párthatározat értelmében a párt vezetősége az elnökség kiegészítésére új tagokat a következőket ajánlja: Bethlen István gróf, Sztranyavszky Sándor, Perényi Zsigmond báró, Klebelsberg Kunó gróf, Festetics Sándor gróf, Illés József, Korniss Gyula és Temple Rezső. A párt a bejelentést egyhangú helyesléssel vette tudomásul.

Vargha Imre államtitkár ismertette ezután a nyugdíjtervezetet. Részletes adatokkal illusztrálta ezután a nyugdíjterhel emelkedését az utóbbi években és hangsúlyozta, hogy a magyar állam nyugdíjterhei aránylag a legnagyobbak egész Európában. A kormány a csökkentésnél a szociális szempontokat is figyelembe vette és a tervezett redukciónál úgy állapította meg, hogy a régi nyugdíjkategóriákat és a legalacsonyabb nyugdíjban részesülőket egyáltalán ne, — vagy csak minimálisan érintse. A rendelettervezet a lakbérékről is intézkedik, amelyek szintén igen nagy terhet jelentenek az államnak. A lakbérnyugdíjat Magyarországon 1912-ben hozták be. Akkor a lakbér mindig a nyugdíj összegéhez igazodott és az özvegyek azt egyáltalán nem kapták. A háború alatt rendeletileg változtaták meg ezt az állapotot s ettől az időtől kezdve az özvegyek férjük utolsó nyugdíjlakbérének 60 százalékát, a nyugdíjas pedig szolgálati idejére tekintet nélkül teljes lakbérét kapta. Ilyen módon a magyar állam évenként közel 50 millió pengőt fizetett ki nyugdíjba. — Ez nagy terhet jelent az államnak.

Kozma Jenő hangoztatta, hogy az egységspártnak meg kell védenie a tisztviselőosztályt és a nyugdíjasokat. Az ország érdekében az agrártársadalom érdekében is, továbbá az ipar- és kereskedőtársadalom érdekében fenn kell tartani a tisztviselőtársadalom életnívóját. Ma már maguk az iparosok és kereskedők is kérik, hogy a tisztviselők jövedelmét ne csökkentésék. Ennek a kérdésnek tárgyalásánál azt is tekintetbe kell venni, hogy ez az osztály a konszolidációt támogatta. A tisztviselők támogatói között fel tüntetik magukat olyanok is, mint pl. a független kisgazdapárt, akik től eddig csak gáncsot és ellenséges hangot hallottunk a tisztviselőkkel szemben. Végül kéri a kormányt, hogy járuljon hozzá a párt kebeléből létesülő szűkebbkörű bizottság kiküldéséhez.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök kijelentette, hogy Kozma Jenő javaslatához szívesen hozzájárul és maga is javasolja, hogy a párt szűkebbkörű bizottságot küldjön ki, amely a kormánnyal újból behatóan megtárgyalja a rendelettervezetet.

Sztranyavszky Sándor köszönetet mondott a miniszterelnöknek, hogy módot adott hozzájárulásával ennek a kérdésnek alapos átgondolásához.

A miniszterelnök újabb felszólalásában kijelentette, hogy a kormánynak feltétlen eleget kell tenni annak a kötelezettségének, a melyet a költségvetés leszállítása tekintetében vállalt.

Gróf Festetics Sándor hangoztatta, hogy a pártnak egységesen és szilárdan kell e kérdésben a kormány mögé állni. Eckhardt Tibor és politikai barátai most jóakarú támogatásukról biztosítják a tisztviselő társadalmat, holott a választások alkalmával állandóan tisztviselő ellenes kijelentéseket tettek.

Csizmadia András felszólalása után az értekezlet Pesthy Pál elnök javaslatára megválasztotta a kiküldendő albizottságot.

A DEVIZAPOLITIKA ÉS MUNKÁSELBOCSÁTÁSOK.

Lakatos Gyula fontosnak tartja, hogy a kormány kitarson ama politikája mellett, amely nem engedi a külföldi fizetési eszközök árát emelni. Szóváltotta a munkáselbocsátások ügyét, amelyre vonatkozóan megnyugtató felvilágosítást kért a kereskedelmi minisztertől.

Kenéz Béla kereskedelmi minisz-

ter utalt arra, hogy a devizapolitika kérdésében már kifejtette nézetét a parlamentben, így most erre nem tér ki. Ami munkáselbocsátások ügyét illeti, elismeri, hogy tényleg történtek elbocsátások. A munkanapok, vagy munkaórák csökkenésével nem érünk el semmit sem, mert az a gyár, amely eddig kétezer munkást bocsátott el, már csak 3 munkanapon dolgozik. A kormány munkáalkalmak biztosításával igyekszik segíteni a helyzetben.

AZ INSEGAKCIO ÉS AZ OTI.

Feniczi Ignác rámutatott arra, hogy azok, akik az inségakció kebelében szükségmunkát kaptak, — kénytelenek az OTI-nál bejelenteni ezt az alkalmaztatásukat, ami még levonással jár.

Ivány földművelésügyi miniszter a népjóléti miniszter távollétében megnyugtató választ adott a felszólalásra és hangoztatta, hogy sürgősen érintkezésbe lép a népjóléti miniszterrel a kérdés elintézése céljából.

AZ ADÓBEHAJTÁSOK.

Görgey István az adóbehajtások ügyével foglalkozott, melyre válaszul Vargha Imre államtitkár, utalt arra, hogy a pénzügyi kormányzat rendeletet adott ki az adóknak a kisadózóknál a lehető legkíméletesebb behajtása tekintetében. A kormányzat nem tűrheti, hogy az adóhátralékok megekkolatlannal felszaporodjanak. Magának az adózónak is érdeke, hogy lehetőleg rendszeresen fizesse adóját és ne engedje felszaporodni, mert akkor nehéz helyzetbe kerülnek. — Ahol azonban szabálytalanságokat tapasztal, ott hajlandó minden — esetben megfelelő intézkedéseket tenni.

A Ker. Gazdasági Párt nem fogadta el a nyugdíjrendelet tervezetét

Külön javaslatot akar előterjeszteni.

Budapest, december 3. A keresztény gazdasági és szociális párt Zichy János gróf elnöklete alatt ma délelőtt a parlamentben folytatta a nyugdíjrendelet tervezet ügyében a tegnapi félbeszakadt vitát. Kray István báró hangsúlyoz-

ta, hogy a nyugdíjak szóbanforgó csökkentése esetén a legmészebbmenően levonja a konzekvenciát, majd Wolff Károly és Petrovácz Gyula szólaltak fel. Petrovácz fel-fogása szerint a most tervezett csökkentés csak előjátéka lenne a

tisztviselői fizetés újabb csökkenésének. A Népszövetségnek nem lehet kifogása az ellen, ha nem 800 millió, hanem 830 millió színvonalon történik meg a költségvetés egyensúlyba hozatala.

Müller Antal az iparosok és kereskedők válságos helyzetével foglalkozott. Tury Béla, Hodossy Gédeon, Rakovszky Tibor, Huszár Károly csatlakoztak Wolff Károlynak a nyugdíjcsökkentést elutasító javaslatahoz.

A keresztény párt ezután egy hangulag a következő határozatot hozta:

A keresztény gazdasági és szociális párt fenntartja álláspontját, hogy az államháztartás egyensúlyának helyreállítása érdekében a kormányintézkedésben meghatározott költségvetési keretet szem előtt kell tartani, azonban a kormány által ismertett nyugdíjrendelet tervezetét jelenlegi alakjában elfogadhatónak nem tartja. Kijelenti a párt, hogy mielőtt a rendeletet a 33-as bizottság elé terjesztené készségi áll rendelkezésre javaslatainak előterjesztése tekintetében. A párt megbízásából Zichy János gróf pártelnök a pártértekezlet után közölte ezt a határozatot a kormányelnökkel.

Nagy vihar a képviselőházban

Peyer Károly sértő kijelentései okozták az izgalmat.

Budapest, dec. 3. A képviselőház csütörtöki ülésén Tóth Pál kritizálta a földreformot és a kiosztott földek árának mérséklését sürgette.

Bródy Ernő a kilakoltatások ügyét teszi szóvá. Két súlyos esetet emiit fel. A népjóléti miniszter közbelépését kéri.

Azután áttértek a napirendre. A vita első szónoka báró Kray István volt. Szóváteszi, hogy a 33-as bizottság 22 tagjának összesen 190 igazgatósági tagsága van. Amilyen káros az infláció, olyan károsnak tartja a mostani túlzott deflációs politikát. Indítványozza, hogy vessék be az agglégényadót.

A következő szónok Peyer Károly, kinek beszéde nagy vihart keltett. Szóváteszte, hogy az egyik bécsi lap közlése szerint az állam 28 millió pengő összegű Hitelbankrészvényt vett át. Kérde, miért volt erre szükség. Kifogásolta a búzaexportot. Szerinte a Futura útján Brailába szállított búzáért 1-2 pengőt kaptak. Birálta azután az elmult kormányzat politikáját. Az egységes párt felé fordulva a következőket mondotta:

— Én önök, akik ezt a rendszert támogatták tíz éven át, nem érzik, hogy a felelősségben önök is részesek? Itt ülnek, erőszakkal szerzett becsutelen madátumaikkal.

Az elnök Puky Endre rendentartására Peyer Károlyt, de a kormánypart ekkor már nagy zajban a padsapkodással tiltakozik Peyer kifejezései ellen.

Peyer a rendentartás ellenére megismétli a sértő kifejezést.

— Igenis állítom, — mondja, — hogy becsutelen mandátum az, a mellyel itt ülnek.

Még erősebb tiltakozás tör ki ezekre a szavakra. A vérszengő egyre zúg. A folyosóról betódulnak a képviselők és a padsorokba sietnek. Az egyik oldalról a másik felé sértő kifejezések röpködnek. Alig lehet hallani a nagy zajban az elnök szavait, amellyel javasolja, hogy Peyer Károlyt, miután megismételte sértő kifejezéseit, a Ház a mentelmi bizottság elé utasítja.

A nagy zajban a képviselők nem hallják az elnököt és így a Ház nem szavaz abban a kérdésben, — hogy a mentelmi bizottság elé utasítja-e Peyert. Erre az elnök az új házszabályokban biztosított joggal élve, a saját hatáskörében utasítja Peyer Károlyt a mentelmi bizottság elé.

A viharban csak úgy röpködnek egymás felé a sértő kifejezések.

— Szentelen, ne terrorizáljon! — hangzik a jobboldalról.

— Engem sem fognak önök ter-

rorizálni — feleli Peyer, ezután így szól Erdélyi Aladár felé: — A képviselő úr nagyon izgatott, pedig a képviselő; ur volt az, aki a legutóbbi ülésen felénk kiáltott: Ott ülnek az amnesztíások. Erdélyi Aladár: Nem igaz, nem mondtam. Azt mondtam, hogy maguk követelnek amnesztíát. Az elnök: Kérem Peyer képviselő urat, ne vigye a személyeskedés terére a vitát.

A szociáldemokraták erre az elnöki kérelemre újból zajongani kezdenek.

— Csak baloldal van a világon? Mindig csak bennünket regulálnak! — kiáltják.

Peyer Károly: Azok az amnesztíások, akik a képviselő úrhoz közelebb állnak, mint hozzánk és nem politikai bűncselekménnyel voltak vádolva, hanem gyilkosok, rablók, betörők, orgyilkosok s a mi párthíveink csak azért kaptak az úgynevezett politikai bűncselekményekért amnesztíát, hogy egyben ezeket a közönséges bűntetteket is kiengedhessék.

Óriási lármá tör ki ismét ezekre a szavakra.

Hajós Kálmán, aki a miniszteri székek mögötti első pad szélén ül, az aktatáskájával csapkodja a padot és magából kikelve kiáltozik a szociáldemokraták felé.

A nagy lármából azonban ki sem lehet venni egyes hangokat és kifejezéseket.

Peyer végül a Ház feloszlását és az általános titkos választójog alapján új választás kiharását követeli.

Simon András a következő fel szólaló. Az általános titkos választójog nem orvosolja az ország bajait. A jelentést elfogadja.

Friedrich István beszéde elején megállapította, hogy a parlament megtette a maga kötelességét és a vitából minden párt egyformán kivette részét. Örömmel látja, hogy

most nemcsak meddő kritikák hangzottak el, hanem tanui voltak olyan beszédeknek is, amelyek megmutatják a kibontakozás útját. Most már a kormányon a sor, hogy teljesítse kötelességét. — Elismeri, hogy a földművelésügyi miniszter csakúgyan előljárt ezen a téren és ezért őt hálás elismerés illeti. A szomszéd államokkal gazdasági modus vivendit kell létesíteni. Leutóbb Benes, Csehszlovákia külügyminisztere és Ghica, Románia külügyminisztere is nyilatkozataikban szükségesnek mondták a gazdasági közeledést és meg egyezést Magyarországgal. Azonban a miniszterelnök részéről semmiféle válasz nem hangzott el. Legutóbb a francia kamarában meginterpellálták a pénzügyminisztert, hogy miért nyújtott Magyarországnak kölcsönt, mikor a magyar képviselőházban Franciaországot támadták. Megállapíthatja, hogy ebben a Házban egy oldalról sem támadták Franciaországot.

A külügyminiszternek kellett volna módot keresni arra, hogy megcáfolja ezt a kijelentést. Azt ajánlja a kormány figyelmébe, — hogy a Népszövetség égisze alatt hívjanak össze egy középeurópai

konferenciát.

Usetty Béla válaszolt Friedrich kijelentéseire s kijelentette, hogy az egységspárt részéről senkinek sem volt szándékában a vita folyamán, hogy bármely külföldi hatalmat bántson. Hangsúlyozta, hogy a mult kormány munkája alkotómunka volt, akik már eleve mindent elleneztek, azok mor nem hivatkozhatnak arra, hogy előre meg mondták, hogy mi fog bekövetkezni. Nem mi magyarok vesztettük el a konszolidáció csatáját, hanem egész Európa elvesztette és általános felfordulás következett be gazdasági téren. Ezután a nyugdíjak leszállítása ellen foglalt állást, majd a Nemzeti Bank devizapolitikáját bírálta.

Simon András rámutatott arra, hogy baloldaltól szokták azt a gondolatot hangoztatni, hogy az egységspárt emelkedjék a pártpolitikai szempontok fölé. Peyer beszéde azt mutatja, hogy elsősorban a baloldalon nem fogadták meg ezt a tanácsot. Majd a titkos választójog kérdésével foglalkozott. Majd az adózás reformját sürgette, a jelentést elfogadta.

Hosszabb napirendi vita után az ülés véget ért.

Jelentősebb férfiak mind elutasították maguktól a puccsterveket

Több szabadláb helyezés. — Harmincegy ember kerül letartóztatásba

Budapest, december 3. A Margit-körúti katonai fogházban befejezéshez közeledik a puccsügy nyomozása s már megkezdtek azoknak az elbocsátását, akikről kiderült, hogy a puccsban szerepük nem volt s előállításuk csak azért történt, mert a szervezkedőkkel szoros kapcsolatban álltak. Tegnap este távozott el elsőnek a Margit körúti fogház előületéből Gyallav Mihály, az Ébredő Magyarok Egyesületének jelenlegi titkára, elbocsátották Ottó János főszolgabíró, aki szintén az első előállítások között volt. Flengedték Maróthy István kispadát is tíz ársával evgütt, szabadlábra került Andronics Adullah is, aki a nyugatmagyarországi felkelés idején tette ismertté nevét, amikor is a bosnyák különítmény parancsnoka volt. Összesen harmincegyen maradtak ma délig a Margit-körúti fogházban a puccsisták közül.

Harminckét embert fognak letartóztatni. Valószínű, hogy a polgári egyéneket át is szállítják mindiárt a kiráivi ügyvédség fogházába. Egy, — vagy két ember marad csak a katonai fogház épületében.

A puccsisták ugyanis több jelentős rangu emberről mondták el azt is, hogy azok is tudtak a puccsszervekedésről. Ezekről a főkapitányság politikai osztályának vezetője, dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettes meg-

állapította, hogy semmi aktív részük a puccsban nem volt. Jóformán csak az történt, hogy Vannay László és Gyulai Molnár Ferenc, akik a főszerepet játszották a puccsszervekedésben, később, amikor sikerült már néhány embert megnyerni a puccs tervének, gondolkodtak arról, hogy kit állítsanak a szervezkedés élére. Mintegy házilag beszéltek meg, hogy egy nyugalmazott altábornagvot kérnek fel a puccs vezetésére, megkérlik majd hogy vállalja el a városparancsnoki tisztelet és a fegyveres hatalom vezetését vegye át. Ez az úr azonban, mikor lakásán megjelentek a puccsisták és előadták tervüket, nevétségének tartotta a vállalkozást, kiutasította és megdörzsölte őket. Kiderült az is, — hogy Vannay és vitéz Gyulai Molnár Ferenc meg akartak nyerni néhány tisztelet, akik a folyamórségnél teljesítenek szolgálatot és arra kérték őket, hogy egy puccs esetén fegyvert, motor-kerékpárokat, gépfegyvereket bocsásanak rendelkezésükre. A megkérővé kezettek azonban nyomban jelentést tettek felettes hatóságaiknak arról, hogy milyen gondolatokkal foglalkoznak azok, akik velük kapcsolatot kerestek. Így sikerült azután lépésről-lépésre a puccsistákat ki-nyomozni és őket ártalmatlanná tenni

IDŐJÓSLÁS.

Éjjel változás még nem várható, pénteken hajnaltól erősödő déli nyugati légáramlás, egyes helyeken, mint pl. a Dunántúlon a hideg csökkenése és havazás.

A nagy képkiallítás

még csak három napig tart a Püspöki palotában. A képek minden elfogadható áron, részletre is megvásárolhatók. Ragadja meg az alkalmat, hogy karácsonyi ajándékát mielőbb beszerozze. Szentképeket már 5 pengős havi részletre is megvásárolhat.

A RENDEZŐSÉG.

100-IK KARÁCSONYUNK

rendkívüli beszerzési előnyöket nyújt

HASZNOS AJÁNDEKOKBAN

Zsebkendők — Harisnyák — Kombinék —
Ruhakelmék — Férfiingek stb.

Igazi érték - Igazán olcsón

KARDOS LÁSZLÓ CÉG

Két papot és egy bölcsészt avattak doktorrá az egyetemen

Tegnap, csütörtökön délnél 12 órakor, szokatlan és ritka doktorrá-avatalás volt. Vínze Károly parthambolyi ref. esperest és Rác Béla gyulai vallásoktató lelkészt, a hit-tudományok doktoraivá, Kovács Lajos th. egyetemi tanársegédet pedig a bölcsészeti tudományok doktoraivá avatták.

Az avatás a szokásos külsőségek mellett zajlott le. Díszes és előkelő közönség jelent meg az avatáson. Ott voltak dr. Kállay Kálmán, dr. Varga Zsigmond, Csikesz Sándor, dr. Lencz Géza, dr. Telegdi Róth Károly egyet. tanárok, az egyetemi hallgatóság szép számmal.

A teljes tanácsban mindössze az a változás volt, dr. Tóth Lajos dékánt.

dr. Teghze Gyula prodékán helyettesítette.

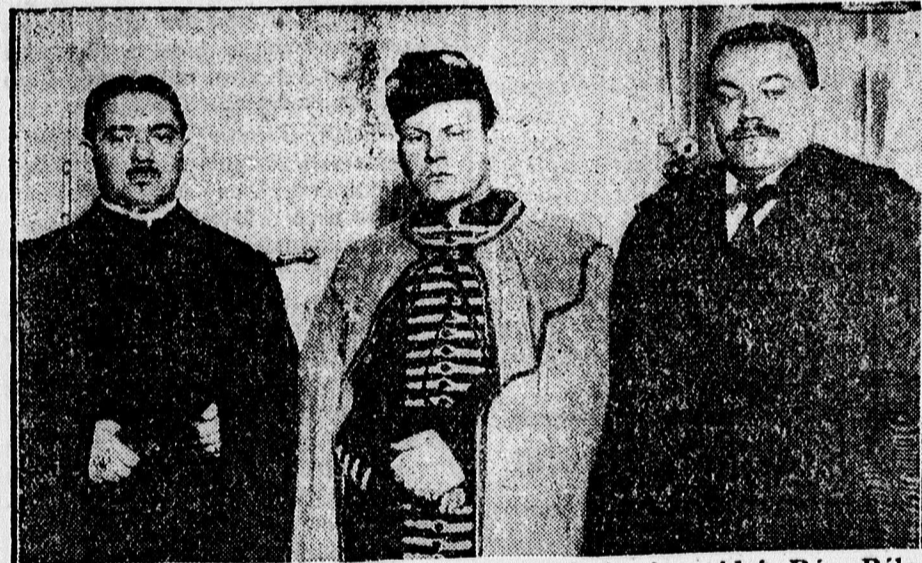
Az új doktorok nevében Vínze Károly esperes kérte a felavatásukat, Rác Béla pedig köszönetet mondott. Az avatást dr. Erdős Károly és dr. Mil-leker Rezső dékánok végezték. Az új doktorokhoz dr. Neuber Ede rektor emelkedett szellemű avató beszédet intézett, melyben kérte az új doktorokat, hogy ragaszkodjanak hűségesen az Alma Materhez, mely emlékeiket híven őrzi.

Az avatás befejezte után a megjelentek melegen gratuláltak az új doktoroknak.

Az új doktorok palástban, illetőleg tógában jelentek meg az avatáson. (Cs. S.)

Az Egyetem tanácsa a tegnapi avatáson.

Vínze Károly ref. esperes, Kovács Lajos th. tanársegéd és Rác Béla v. o. lelkész, a tegnapi avatott új doktorok.

A jog és pénzügyi bizottság ülése

A szénrendelet miatt a Közigazgatási Bírósághoz panasszal fordulnak. — A város pénzkészleteinek gyümölcsösztetése.

A városi jog- és pénzügyi bizottság Zöld József helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen a decemberi közgyűlés elé kerülő ügyeket készítették elő.

Javasolja a bizottság, hogy a város éljen panasszal a közigazgatási bírósághoz amiatt a miniszteri rendelet miatt, mely előírja, hogy Debrecen is köteles a saját erdőiből való fa és saját gyárából származó kokszt helyett magyar szénrel tüzelni.

A panaszban hivatkoznak arra, hogy a városi bérházakban igen jól lehet értékesíteni a gázgyári kokszt és a városi hivatalokat is sokkal olcsóbban lehet a városi fával fűteni, annál inkább, mert azért nem kell készpénzt fizetni.

A vegykísérleti állomás szeretne lakást változtatni. A mostani helyiségből 1933 től kezdve a Degenfeld-téri városi bérház első emeletére óhajt költözni, ugyanolyan bér mellett, mint amennyit most fizetnek érte. Tizenöt évre ajánl

fel szerződést a városnak. A pénzügyi bizottság javasolja, hogy elvileg fogadják el a város az ajánlatot.

A városi pénzkészletének 1932 évre leendő gyümölcsöszt elhelyezésére ajánlatot kért a város. Tizenhét pénzügyi bizottság együttesen tette azt a javaslatot, hogy úgy a lekötött betétek, mint az azonnal fizetendő betétek után az Országos Hitelügyi Tanács által megengedett legmagasabb kamattal fizetése mellett helyezze el a város felesleges pénzüsségeit a debreceni pénzügyintézetnél.

A pénzügyi bizottság az ajánlat elfogadását javasolja.

A városi épületek tűzbiztosítására vonatkozólag azt javasolja a jogügyi bizottság, hogy csak akkor kérjenek ajánlatot az intézetektől, ha a városi vagyonleltár már készen lesz. Egyelőre ideiglenesen kössenek szerződést az Első Magyar Általános Biztosító Intézetrel

Egyéni valutarazziát tartott három budapesti detektív

Mi történt az elkobzott dollárokkal?

Budapest, december 3. Rendkívül bonyodalmas ügyben indított nyomozást a budapesti rendőrség. A főkapitányságra panasz érkezett, amely szerint három detektív és egy rendőrdíjnok, pénzsíhólásra szövetkezve, — huszonhátezer pengővel megkárosított egy kereskedőt.

A feljelentés szerint négyen beállítottak egy kávéházba és egyéni valuta razziát tartottak. Friedmann József ószeresnél 480 dollárt találtak, akik

magukkal vittek azzal, hogy előállítják a főkapitányságra. Később azután rímánkodásra elbocsátották. Az ószeres később, amikor megtudta, hogy illetéktelen razzia volt, fenyegetőzni kezdett. Erre százhatvan dollárt visszazaadtak neki. A nyomozás során megállapították, hogy ugyanezen személyek egy tanítótól is elvettek 400 dollárt és azután futni engedték. — A főkapitányságon a három detektívet s a díjnokot őrizetbe vették.

Korcsolyákat homorúra készírel, FRICK Piac u. 1.

Báró Orczyné merényletet kísérelt meg sipeki Balás Károly egyetemi tanár ellen, azután öngyilkos lett

Budapest, december 3. Tegnap este 8 órakor a Kecskeméti uca 9. számú lépcsőházában revolveres merényletet kísérelt meg a már többször szereplő báró Orczy Lajosné, aki le akarta lőni sipeki Balás Károly dr. egyetemi tanárt. Mint a nyilvánosság előtt lefolyt perekből ismeretes, báró Orczy Lajosné, született Beke Olga, aki valamikor jobb napokat látott, felsőmagyarországi földbirtokoscsaládból származik, fiatalon megismerkedett sipeki Balás Károly egyetemi tanárral. Közben férjhez ment Orczy Lajos báróhoz, aki legutóbb villanykészítő volt. Báró Orczyné azonban továbbra is találkozott Balással és abban a reményben élt, hogy a professzor elveszi feleségül, aki azonban végül is szakított vele. Akkoriban Balás bűnvádi feljelentést tett a rendőrségen Orczyné ellen, azon a címen, hogy betört a lakásába s miután felkutatta a fiókokat, onnan egy revolvert elvitt.

A bíróság elé is került az ügy, amely annakidején nagy port vert fel. A revolver azóta sem került elő, noha a rendőrség házkutatást tartott a fiatalasszony budai lakásán. A bírósági tárgyaláson magánlakásértés címén 400 pengő pénzbüntetésre ítélték Orczy bárónőt. Hosszu ideig csend volt Orczyné körül. Elkerülte az egyetemi professzort, nem is találkozott többé. A fiatalasszony és édesanyja teljesen elszegényedve, nyomorban éltek kis lakásukban, ügyvédől ügyvédhez jártak, mert egy régi hírtokperrel kapcsolatban reméltek új anyagi forráshoz jutni. Ez azonban mind a mai napig nem sikerült. Ugy látszik, a nyomora miatt elkeseredett Orczynének ismét eszébe jutott felkeresni az egyetemi tanárt, aki több alkalommal mereven elzárkózott az elől, hogy bármiféle kapcsolatba lépjen ismét a bárónéval. Tegnap este 8 óra tájban a tanár, mint minden nap, vacsoráznival indult hazafelé. Elgondolkodva ment végig a Kecskeméti uccán és magába merülten lépett be a kapu alá a 9-es számú házba, ahol lakik. Félhomály derengett a kapualjban s így Balás Károly nem vette észre, hogy valaki a kapu mögött elrejtőzött. A lépcső felé haladt már, amikor hirtelen a homályos kuckóból egy filigrántermetű, konottasan öltözött nő ugrott elője, kezében fekete tárgyat nyúlva előre. Báró Orczy Lajosné volt, a régen eltűnt revolvert szorongatta a kezében. Rákiáltott Balás professzora:

— Most véretek magával!

Abban a pillanatban ocsudott fel Balás és a következő szempillantásban már a nála sokkal alacsonyabb, törékeny, vékony nő mellé ugrott, egy kézmozdulattal elkapta a karját és kicsavarta kezéből a revolvert. Ez a jelenet

természetesen nem játszódott le hangtalanul. A házbeliek közül néhányan észrevették és többen közrefogták a lefegyverzett nőt, valaki pedig rendőrt hívott, aki azonnal megkezdte a szokásos formalitások lebonyolítását. Magához vette a revolvert és igazoltatta az asszonyt. Közben Balás professzor ott hagyta az összeverődött csoportot és felment lakására. Miközben a rendőrt a fiatalasszony személyi adatait írta be noteszébe, a remegő, síró, összeroppant asszony kotorászni kezdett retiküljében, mintha zsebkendőjét akarná elővenni. Egy kis papírdobozból néhány rózsaszínű pasztillát vett ki, hirtelen mozdulattal a szájába tette és lenyelte. Szublimát volt. A rendőr rögtön fagatni kezdte, hogy mit csinált, mire sirva vallotta be, hogy elkeseredésében megmérgezte magát. Azt is mondta, hogy ha a revolveres merényletet sikerrel hajtott volna végre, akkor is öngyilkosságot követett volna el. A rendőr most már a mentőknek telefonált, akik megérkeztek és miután gyomormosást hajtottak végre, báró Orczynét a Rókus-kórházba szállították.

A KACSKOVICS-FELE ALAPITVÁNYI VAGYONT ELCSERÉLIK EGY BÉRHÁZZAL.

A Kacsokovics alapítványnak van egy 9 holdas ingatlana a Kishegyesi-uton, amelyet kenderáztató néven ismernek. Az alapítványnak az a célja, hogy a tőkésített jövedelemből a város köztereit szobrokkal díszítsék. A mostani állapotában ez az alapítványi föld igen kevés jövedelmet hoz, ezért a polgármester előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy az alapítványi vagyonot cseréljék el a Rakovszky uca 40. szám alatti városi bérházzal. Nagvobb ugyan ennek a forgalmi értéke, mint a földé, viszont ha a kenderáztatót parcellázzák, akkor megkapják azt az értéket, amit a bérház képvisel. A pénzügyi bizottság már foglalkozott a polgármester javaslatával és azt egyhangulag elfogadta, annál is inkább, mert parcellázás előtt a kenderáztatót fel kell tölteni és így mintegy 60.000 pengő értékű inségmunkát lehet végeztetni.

Központi Korcsolyánálva

Szappanos uca 19. — Buttkai István a közismert sportember vezetése alatt ismét megnyilt

Ma pénteken este
Köszeghy Teréz, Sz. Patkós
Irma, Szórád Ferenc és
Csóka Béla felléptével

PILLANGÓ KISASSZONY

(Puccini világhírű operája)

Szombaton
Hunyady Sándor, a Fekete-
száru cseresznye szerzőjé-
nek legújabb szenzációs
színműve, a

Pusztai szél

Könyves Tóth E., Kardoss G.

PUSZTAI SZÉL.

A Csokonai Színház csütörtökön este mutatta be Hunyady Sándor, a „Pusztai szél” című színművét, melynek meséje a múlt század harmincas évében játszódik le. Az előadás a szokott jó volt, a szereplők ambícióval játszottak. Az előadás kritikai méltatásával helyszíne miatt a holnapi számunkban foglalkozunk.

Mlle Yvonne Marin előadása Debrecenben Francia- országról

Yvonne Marin az európai középiskolai rendszereket tanulmányozó körútján Debrecenbe érkezett s néhány nap óta középiskoláinkat tanulmányozza. Munkája közben francia tanáraink közt munkatársakat igyekszik szerezni ahhoz a nagy munkához, melynek célja a középiskola 3 felső osztályának különböző nemzetiségű tanulóit a nagyszíne-
tekben idegenben vinni s ott az illető nép kultúrájának részesévé tenni.

Teljes megelégedéssel nyilatkozik az itt látottakról s a szíves fogadtatást, mely az egyetem és a közönség részéről érte, azzal akarja meghálálni, hogy vasárnap, december 6-án d. u. 5 órakor a Déru-múzeum előadótermében Franciaország legjobb vidékeiről egy legújabb felvett filmet fog bemutatni. Így Páris, Cote d'or-t, Bretagne-t. Természetesen a film bemutatását előadás fogja megelőzni, melyet tolmácsolni fognak. Az előadás díjtalan.

Mozik műsora:

Ma pénteken	
A hétköznapi 5 óras előadások megszokott helyeivel	
VIGSZINHÁZ 5, 7 és 9 óra	Az elszabadult Afrika a legnagyobb film. — Ma utoljára!
URANIA 5, 7 és 9 óra	Ariane, hangos-dráma. Főszerepben Elisabeth B.
APOLLO 7, 9 óra	Örültek háfóla, dráma. Ki a bűnös? detektív dráma.

Könnyítések az építkezési engedélyek kiadásánál

Érdekes és elvi jelentőségű kérdéssel foglalkozott a jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén.

A múltban az építési szabályrendeletet szigorúan betartották abban az irányban is, hogy a nem megfelelő nagyságú telkekre nem adtak építési engedélyt. Emiatt nagyon sok telektulajdonos panaszkodott, mert ha megosztotta telkét és a másik nem volt pontosan akkora, mint a szabályrendelet előírta, akkor nem tudta azt értékesí-

teni és emiatt sokszor a megterhelt ingatlant nem volt képes tehermentesíteni.

A jogügyi bizottság most azt javasolta a polgármester előterjesztése alapján a közgyűlésnek, hogy elvileg járuljon hozzá ahhoz, hogy ne alkalmazzák túl szigorúan a szabályrendelet idevonatkozó paragrafusait és ha nem túlságosan szembeötlő az eltérés az előírt nagyságtól, akkor engedjék meg a telken az építést.

Csütörtökre virradó éjjel Esztár községben három fiatalember agyonszúrta egyik társát, aki meg akarta őket tréfálni

Halálosvégű verekedés történt szerdáról csütörtökre virradó éjjel a közeli Esztár községben. Három ittas gazdaglegény az egyik kocsmából hazafelé menet megkéselt egy fiatalembert, aki szintén hozzájuk tartozott, de a sötétben nem ismerték meg. A több helyen vérző fiatalember még az éjszaka folyamán kiszenvedett.

A végzetes szurkálás részletei a következők: Szerdán este egy négy tagból álló társaság: Farkas Imre, Farkas Gyula, Böszörményi Lajos és Tóth Mihály az egyik esztári kocsmában mulatott. A legények alaposan felöntöttek a garatra és csak a késő éjszakai órákban indultak haza. A legények után a cigányok kullogtak, akik vig csárdással kísérték haza a becsipett legényeket. Utközben a társaságtól Tóth Mihály elmaradt, akit később Farkasék keresni kezdtek. Rövid keresés után az egyik sötét zugban egy emberi alakra bukkantak, aki meglátta a feléje közeledő sötét alakok közt a nagybögöst, hirtelen elváltozott hangon elkialtotta magát:

— Gyer ide more! Sztéverem a fejedem a nagybögöt, te kutyafejű!

Erre a cigányokkal lévő fiatalemberek dühbe gurultak és visszakiáltottak az ismeretlen embernek:

— Sztévered te a fenét, de nem a bögös nagybögőjét! Ezzel rávetették magukat az előttük álló emberre, akiknek azonban sikerült kiszabadulni a legények karmaiból és futásnak eredt.

A legények üldözöbe vették Nagy Mihályt, akit az egyik tanya mellett elfogtak. Farkas rákiáltott:

— Na, most itt vagy a kezünk közt, te nagybögőgyilkos. Most majd mi verünk agyon téged.

Az elfogott ember ekkor könyörgőre fogta a dolgot:

— Ne bántsatok fiuk, én vagyok Nagy Mihály. Csak meg akartalak viccelni henneteket.

A legények azonban nem hittek Nagy Mihály szavainak, hanem üllögni kezdtek. Mikor Nagy az ütések ellen védekezett, a három legény előrántotta zsebkését és azzal támadt Nagyra, akit több mint tíz helyen megsebesítettek. Nagy a súlyos sérülések következtében eszméletlenül esett össze. Ekkor a legények menekülni akartak. A nagy lármára azonban a tanyából többen kijöttek és üllözöbe vették Farkasékat, akiket rövid hajszá után sikerült elfogni és visszavinni a helyszínre. Azonnal jelentették az esetet az esztári csendőrszéknek, amely kivonult a

helyszínre a községi orvossal együtt. De mire az orvosok megérkeztek a tanya, addigra a több sebből vérző Nagy Mihály kiszenvedett. A kivonult csendőrök még az éjszaka folyamán kihallgatták a tanya tulajdonosát, aki elmondta, hogy ugy három óra felé arra ébredt, hogy valaki segítségért kiabál. Rögtön utána azt hallotta, hogy valaki így kiáltott fel:

— Jaj, meghalok!

A csendőrség tegnap délelőtt telefonon jelentette az esetet a debreceni ügyészségnek, amely az ügyben még a délelőtti folyamán bevezette a nyomozást. Az ügyészség indítványára dr. Preinesberger Jenő táblabíró, vizsgálóbíró elrendelte az elhunyt Nagy Mihály holttestének felboncolását annak megállapítása végett, hogy halálának mi volt a közvetlen oka. Preinesberger Jenő vizsgálóbíró elnök egyébként még tegnap délelőtt kiutazott dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel Esztárba, ahol felboncolják Nagy Mihály holttestét. Egyben bevezeti a helyszíni vizsgálatot is s a vizsgálat adataiból fogják eldönteni, hogy a három verekedő legény statáriális bíróság elé kerül-e vagy sem. A verekedő legényeket holnap délelőtt fogják beszállítani a debreceni ügyészség fogházába.

Bajok egy átítvétel körül

Az egri törvényhatósági ut építési vállalkozói kérték, hogy a fenntartási költségekre visszatartott összegeket a város részükre utalja ki. Az ut felülvizsgálatánál ugyanis a számvétség ki-küldöttje tiltakozott az ut átítvele ellen, mert különféle hibákat talált. Ezzel szemben a bizottság mérnöktagjai az utat átíthetőnek ítélték. Az ügygel a műszaki bizottság is foglalkozott és a maga részéről javasolta, hogy a fenntartási költségekre visszatartott összeget fizessék ki. Legutóbb a jog- és pénzügyi bizottság foglalkozott ezzel a kérdéssel. Az ut átítveletét javasolja a bizottság, ellenben nem indítványozza a vállalkozók ama kérelmének teljesítését, hogy az utátvevő bizottságba a számvétség részéről mást delegáljanak, mert a jogügyi bizottság azon az állásponton van, hogy az illető tisztviselő teljesen tárgyilagosan és lelkiismerete szerint járt el. Nincs tehát semmi ok arra, hogy megbízatását visszavonják. Az ügy ilyenformában a közgyűlés elé kerül.

Az öt órai gyors

Fényes Jenő legújabb könyve.

A karácsonyi könyvipacnak — egyik feltűnő értéke lesz lapunk munkatársának, Fényes Jenőnek »Az öt órai gyors» című novellás kötete, mely 160 oldal terjedelemben, rendkívül izléses, pompás kiállításban rövidesen kikerül lapunk nyomdájából.

A könyv sikere előreláthatóan nem marad mögötte annak az elismerésnek, amelyet a szerző legutóbbi verses könyvével az »Akvarell«-lel országos viszonylatban elért.

A könyv kiállítása mesteri munkája lapunk nyomdájának. A művészi címlappal ellátott könyv ára 3 pengő, mely összeg lehetővé teszi, hogy a könyvet szerető közönség, amely munkatársunknak irodalmi működését évek óta figyeli, a könyvet a mai gazdasági viszonyok között is beszerezhesse.

Kiadóhivatalunkban (József kir. herceg u. 1. sz.) 10 napon át megrendelő ív áll a közönség rendelkezésére, melyen a könyv megrendelhető.

FILM

ARIANE.

Az Uránia bemutatója.

Claude Anet híres regényfigurája, a moszkvai diákkisasszony, aki viharos multat hazudik a férfinak tiszta élet helyett — régi ismerősünk. Még regényhősnő korában csinálta meg szédítő karrierjét és dobogtatta meg Európa összes leányziveit. Most a film vásznán támad fel újra, még pedig Elisabeth Bergner interpretációjában.

Elisabeth Bergner külön fejezet a filmművészet történetében. A Nju, a Szeralem, vagy az Elza kisasszony nemcsak az ő művészi pályafutásának hanem magának a filmnek is jelentős állomása.

Eddigi filmjei azonban mind néma filmnek voltak, úgyhogy első hangos produkcióját felfokozott érdeklődéssel várta mindenki, hiszen a néma filmnek rengeteg sztárja hullott el az új csatárokban: a mikrofon előtt. Elisabeth Bergner első hangos filmjét az Uránia vette vásznára. A film mindenben megerősíti ennek a törekény testű, érdekes filmprimadonnának azt a különleges pozícióját, amelyet már eddig is kivívott magának. Az Ariane nem az események dus halmazata, itt néhány szón, egy-egy képmozdulaton, a száj egyetlen voaglásán, vagy egy visszafajított felsikolyon mulik minden. Elisabeth Bergner tökéletesen oldotta meg nem könnyű feladatát, figurája a lehető legemberibb életet éli előttünk, nincsen semmi távolság a széksorok publikuma és a vászon primadonnája között.

Bár a film teljes egészében Elisabeth Bergnerre van felépítve, nem szabad megfeledkeznünk partneréről, Rudolf Forsterről, aki szintén elsőrangban állotta meg helyét.

Az Uránia tegnap esti bemutatóját szép érdeklődés kísérte, ami a mai napon bizonyára csak fokozódni fog.

A'ka'ni vételei fölülán

2500 pár DOSZTÓ csattos és fűzős bőrözött női cipő P. 8-50 évszégárban kapható NEUMANN cégne! Piac u. 2. (Bika mellett)

NAGY MIKULÁS-EST

Szombaton az Arany Búza összes termeiben

Jazz zene tánc

Höchtl Margit zongoraestje

Mindig eseményszámba mentek a kiváló művész zongoraestjei a multban is, hogy oly régóta nélkülöztük Höchtl Margit kifinomult nemes művészetét a pódiumon, kétszeres örömmel soroljuk őt azok közé, akiknek művészte mindig a ritka és teljes művészet jelenti számunkra.

A magasabb zene interpretálása a zongorán a művészt lehetetlennek látszó feladatok megoldására ösztönzi. A kifejezések árnyalatainak megtalálása s arra az alkalom ezerféle módon áll rendelkezésére a vonóshangszer szólaltatásának, aki a légység és az erőteljesség széles skáláján valahol biztosan megtalálhatja a megfelelő kifejezőmódot. A zongorán még a leglégiésebben keresztülvitt technikai bravurról sem lehet maradéktalanul megoldani az interpretálásnak ezt a követelményét, mert a zongora mechanikája áll ennek útjába.

Eppen ezen a ponton a legnagyobb azonban Höchtl Margit játéka. El tudja feleltetni a hangszer tökéletlenségeit és valami olyan egységbe foglalja össze a zenei mondanivalókat, amely a lehetetlennek látszó feladatot valószínűvé teszi és a zongora kifejezőségi erejét nem várt magaslatra juttatja. Nagyon messze vezetne ennek a csodálatos tulajdonságnak analízisa s a nehézkes és elvont kutafásnál egyellenzősöbbit mond: ez maga a művészet. Művészet úgy, ahogyan azt a szó kiteljesedett értelmében vesszük, a tökéletességnek minden magyarzó és értelmező jelzője nélkül. Vagy ahogyan ezt Höchtl Margitnál látjuk: művészet minden sallang, cifrázat és frázis nélkül, magának a forgalomnak legteljesebb és tiszta érzékeltetésével.

Innen van azután az, hogy Höchtl Margit zongorajátéka még a legkritikusabb hallgatót is magával ragadja és lebillenseli. Kezében a zongora engedelmessé eszik és klasszikus finomodott technikája minden vonatkozásban a művész akarata alá van rendelve. Nagy erőssége ennek a játéknak a zenei formák érzékeltetése is. Amilyen műgonddal Höchtl Margit egy-egy tételt megjelenít, az már magában véve elegendő arra, hogy a dicséret koszorújával övezzük játékát. Ezek a formák azonban nem hideg és csillogó jégkristályok villogását szikrázzák, hanem a drágakő nemes és meleg fűzét sugározzák. Höchtl Margit művészetének idegen az önmagáért való csillogás gögös öröme, ez a művészet mindenkié, annyi meleg közönlívágás, annyi messze tekintő gondolat, annyi csodálatos, de sohasem szentimentális romantika és üde bájjárja át, hogy az ember önkénytelenül ott éri magát a zeneszerző közelében, szinte ott áll mellette és fellehatva hallgatja legtitkosabb gondolatait. Schumann és Chopin minden vágya, zaklatott kedélye, vagy mehekélt nyugsága ott zeng a művész ujjai alatt a zongorán, valami csodálatos, átélt bensőséggel, anvaghoz alig kapcsolódottan és mindenek fölött igazán... és őszintén...

Ehhez a megállapításhoz alig van már valamit is hozzátennünk, mert ebből természetesen következik, hogy Höchtl Margit ragyogó technikája előtt nincs akadály. Ez a már csaknem technikai öntudat, otthonosan mozog minden területen, akár contemplatív részek elemzéséről, magyarázásáról, akár pedig technikai bravurról legyen szó. És ebből az abszolút magaslatokat járó technikai készségből magyarázható a dinamizmus, amely Höchtl Margit játékát annyira karakterisztikussá teszi. Ezt a sokszínű skálát azonfelül még belső intuíció ereje is fűti, egybeszóve világos kifejezési formákkal és ezekből az összetevőkből alakul ki a minden irányban olyan csodálatosan kiegyensúlyozott művészi interpretálási módor.

A műsor méltó volt Höchtl Margit nevéhez. (Bach-Bülow, Schumann, Chopin, Brahms mű valóságos gyöngye volt chopini romantika után előadott Brahms mű a valóságos gyöngye volt a technikára épített zongoradarabnak s Höchtl Margit ebben a sok energiát

követelő műben is a tökéletes tolmácsolás útjait járta be.

A nagyszámú közönség hálásan fogadta a nagyszerű produkciót, őszintén és sokat tapsolt az illusztris művésznek. (Szyk.)

Budapestén tegnap délután 20 suhanc megtámadott és kifosztott egy váciuccai ruhakereskedést

Budapest, december 3. Csütörtök délután háromnegyed hat órakor kb. 20-25 suhanc megtámadta Spiegel Emil kereskedőnek a Váci út sarkán levő férfi és női ruháüzletét. A kirakatokat kövekkel bevették, majd behatoltak az üzletbe és nagy mennyiségű felsőkabátot, pulóvert, fehér-

neműt vittek el. A fosztogatók közül hármat letartóztattak, akik a kihallgatásukkor azt vallották, hogy már napokkal ezelőtt két ismeretlen fiatalember mondta nekik, hogy ma délután öt órára legyenek a Váci út sarkán, mert ott ruhakiosztás lesz.

Ferenczy Károly és Kollmann Ferenc ünneplése a KLSz-ben

Béke a nyiregyházi és szabolcsi egyesületekkel. — Bankett a kitüntetett vezetőségi tagok tiszteletére.

A Keletmagyarországi Labdarúgók Alsóvezetése, tegnap esti ülésén, ünnepélyes keretek között adták át az amatőr sport kitüntetett vezetőinek a kitüntetést. Ferenczy Károly elnöknek, az OTT ezüstérmét és elismerő oklevelét, Kollmann Ferenc adta át, szép beszéd kíséretében, míg Kollmann Ferenc társelnöknek, dr. Kocsis Sándor nyújtotta át, ugyancsak lelkes szavak kíséretében. A kitüntetettek szívből jövő szavakkal válaszoltak. A megjelentek zajos ovációban részesítették őket.

Hosszas tárgyalás után a jövő esztendőre megállapították az egységes elsőosztályt, miután Nyiregyházzal és Szabolccsal sikerült elosztatni az egyenlenséget. A szövetség most tavasszal az eddig be nem nevezett szabolcsi egyesületek nevezéseit elfogadja és azok tavasszal kétfordulós bajnokságot játszanak az elsőosztályban. — Ha a nevezések száma eléri a kilencet, akkor innen az első öt egyesület, a debreceniekből az első hét, ha nem éri el a kilencet a jelentkezők száma, — akkor Szabolcsból négy egyesület kerül az egységes elsőosztályba, mely tehát mindenképpen tizenkét egyesü-

letből fog állni. Az ülés után az Arany Bika külön termében társasvacsera volt Ferenczy Károly és Kollmann Ferenc tiszteletére.

Ferenczy Károly mondta az első felkösöntőt. Rámutatott arra, hogy a labdarúgósport a szétválasztás után emelkedett, de most már visszaesett. Nagy kárt okozott a professionalizmus az amatőr sportnak. Az az állapot, — melyben a labdarúgósport van, nem egészséges. Kollmann azt hangoztatta, hogy vissza az amatőr sporthoz. Ez ha kissé merész is, de helyt álló kívánság. Örömet fejezi ki a mai tanácsülésen tapasztaltak fölött, a békeségre való törekvés mindnyájunkat megvívásával tölti el. Bizni lehet ezután az amatőr sport sebb jövőjében. Békeségre, egyetértésre üríti poharát.

Szabó Kálmán a futballbírák testülete nevében lelkes beszédben üdvözölte az ünnepeket, Ferenczy Károlyt és Kollmann Ferencet. Több felkösöntő hangzott még el. Stark Andor, Kollmann Ferenc mondtak lelkes beszédet.

A kitűnő menü az Arany Bika konyháját dicséri.

Bajtársi táborozás

F. hó 2-án tartotta a »Csaba« B. E. dr. Bársony János törzse december havi versenytáborozását. Dr. P. Papp Tibor a táborozást megnyitja és üdvözli a megjelent Lingvai József, Sand Henrik, Pál Ferenc és Péter Lászlót, más bajtársi egyesületek képviselőit. Azután Vajna István intézett buzdító szavakat a darvakhoz. A műsor első számaként Renkő György »Két világnézet« címen tartott felolvasást a jelenlevők érdeklődése közepette. Vajna István köszönte meg az értékes előadást. Köhler János zongoristájával, Nemes István saját verseivel, Rex Kiss Béla hegedűjével és Kövály zongoraszámaival arattak sikert a műsor többi számában. Merker László törzsfő emelkedett azután szólásra, tanulmányi kötelezettségükre, kintartó, szorgalmas munkára hívta fel a bajtársak figyelmét. Üdvözölte az ekkor megjelenő Kardos László »Verbőczy« főirődeák, Faragó J. nagykőrösi »Arany János« B. E. főállományvezető, Tanczos Zoltán és Daróczi József »Árpád« B. E. leventebajtársakat. 11 órakor egyperces néma felállással emlékezett meg a törzs elszakított véreinkről. A műsor utolsó számaként Fróbert Adorján »Gyere velem akáclobos kislalumba« című novelláját olvasták. A táborozás igen érdek-

lősédtől kísérve. Ezzel a táborozás hivatalos része lezárulván, a »Gaudeamus igitur...« elnevelésével megkezdődött a gaudium. Ezalatt Lőrinczi Sándor, Nemes István és Köhler János szellemes mókáikkal, paródiákkal szórakoztatták a jelenlevőket. Kardos László pedig verseiből olvasott fel néhányat, nagy sikert aratva azokkal. A táborozás az éjjeli órákban a legjobb hangulatban »Salamander«-rel ért véget.

Már kapható a Tiszántúli Szépművészeti Céh almanachja

A Tiszántúli Szépművészeti Céh 1932. évi almanachja megjelent és már kapható is. A ritka érdekességű évkönyv 48 tiszántúli író versét, novelláját és tanulmányát tartalmazza, egyben 230 debreceni és tiszántúli írónak, festőművésznek és zenésznek közli az életrajzát s működését.

Akik az almanachra előjegyeztek, azok a könyvet 6 óra után átvehetik a »Debreczen« szerkesztőségében. A Tiszántúli Szépművészeti Céh 1932. évi almanachja könyvtári forgalomban is megjelent s 3 pengő 20 fillérért kapható.

A Szelhe teaestje

Fényes siker mellett, a legjobb hangulatban, előkelő közönség jelenlétében zajlott le tegnap este az Arany Bika üvegtermében a SzFFHE teaestje. Az előkelő hölgy és férfi-közönség néhány kellemes és meghitt órát töltött a »székelyek« teaestjén. A legkifünőbb hangulat uralkodott a teaesten, éppen úgy, mint a multban is, ez volt eddig a szezon egyik legsikerültebb teaestje.

Az agilis rendezőség a felejthetetlen emlékü teaestet, nivós műsorral vezette be. A műsor első számaként dr. Szalacsy Rácz Imre tanár, nemzetiérfő, meleg szavakkal üdvözölte a megjelent díszes közönséget. Haller Gábor gróf theológus saját szerzeményű költeményeiből olvasott fel, nagy tapsot kapott érte. Kovács Kató úrleány énekszámával brilirozott szép, kellemes csengő hangja nagy elismerésre talált, éppenyug Hornung Annus művészi zongorakísérete. Dr. Szalacsy Rácz Imre nemzetiérfő kifünő novellájával szerzett ezúton néhány kellemes percet. Felolvasása élénk ovációban részesült. A műsor méltó befejező akkordja volt Rex Kiss Béla hegedűjátéka, melyet Hornung Annus kísért zongorán. Rex Kiss Béla valóban művésziileg kezelte a hegedűt, Hornung Annus zongorakísérete magas színvonalon állott.

A műsor után megkezdődött a tánc, mely a reggeli órákig a legkifünőbb hangulatban tartott.

A fényesen sikerült teaesten Debreczen város következő úrhölgyeit kérte fel a rendezőség a háziasszonyi tisztt elvállalására:

Dr. Rex Sándorné, dr. Zalay Jánosné, dr. Telegdi Róth Károlyné, Rutényi Árpádné, dr. Tóth Lajosné, Csáki Benjáminné, dr. Huss Richárdné, dr. Kovács Ferencné, dr. Vásáry István né, dr. Neuber Edéné, dr. Bókay Zoltánné, dr. Magoss Györgyné, Benkő Jánosné, Serly Gusztávné, Kuka Józsefné, Bély Lászlóné, Huzella Tivadarné, dömdőtéri Halász Gáborné, dr. mihályfalusi Forgó Istvánné, dr. Balogh Jánosné, dr. Orsós Jenőné, dr. Darkó Jenőné, Guha Józsefné, Szentgyörgyi Lajosné, Komróczy Imréné, dr. Baltazár Dezsőné, Koncz Auréliné, dr. Tankó Béláné, dr. Rugonfalvy Kiss Istvánné, Felsővályi Nagy Frigyesné, Láboss Béláné, dr. Árvay Béláné, dr. Milekker Rezsőné, Tirts Béláné, dr. Fonet Béláné, vitéz Siposs Árpádné, dr. Mitrovics Gyuláné, dr. Szentpéteri Kun Béláné, Acél Gézané, dr. Papp Károlyné.

Házikisasszonyok voltak: Kupay Eszter, Dants Ilona, Bálint Emmi, — Péntek Ilus, Rákossy Czipi, Lakatos Gizi, Szikszay Mária, Papp Kató, Mikos Maca és Bíró Irénke.

A megjelent úrhölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Dr. Stolp Ödönné, özv. Csontos Kálmánné, dr. Darkó Jenőné, Kovács Vilmosné, Szilágyi Zoltánné, dr. Rex Sándorné, Behán Pálné, Rutényi Árpádné, Szendrődy Pálné, Halász Gáborné, dr. Szabó Domokosné, dr. Papp Károlyné, dr. Mayer Sándorné, Benkő Jánosné, dr. Vásáry Istvánné, Kuka Józsefné, Ponovics Jenőné, dr. Gödey Sándorné, Szentgyörgyi Lajosné, dr. Mitrovics Gyuláné, Körössy Józsefné, dr. Preininger Tamásné.

Urleányok: Péntek Ilus, Stolp Livia, Bíró Birike, Hornung Anna, Gyenge Rózsika, Csontos Sárika, Kovács Kató, Szilágyi Irén, Rutényi Nóra, Keresztessy Manci, Bálint Emma, Kupay E., Szabó Ódi, Papp Kató, Papp Baba, Dants Ica, Lakatos Gizi, Keresztessy Klári, Kalmár Edith, Benkő Mária, Szabó Móci, Markó Judit, Kuka L., Gödey Erzsébet, Vargha Irén, Körössy Irmuska, Perjessy Ella, Köröndy Mária, Oláh Emmi.

—000000—

Az Erő cserkészek Debreczeni Ferenc sirjánál

Lélekemelő és bensőséges kegyelettel emlékeztek meg a debreceni ref. gimnázium cserkészei Ferenc-nap alkalmából a csapat alapítójáról és sok éven át volt parancsnokáról. — a tragikus véget ért Debreczeni Ferencről. Délután három órakor a cserkész csapat, Kornya Sándor, Csorba András és Rábold Gábor vezetésével a volt növendékei pedig Péter Zoltán és Molnár Pál tanárokkal mentek ki a sírhoz. A sírnál megjelentek a megboldogult édesanyja és hozzátartozói s jobbarátja: Somlyai József bankigazgató. A sírnál „Te benned biztunk eleitől fogva” kezdetű zsoltár eléneklése után Agárdy Zoltán őrvezető imádkozott. Imájában megemlékezett hivatását mindig hűségesen teljesítő cserkészparancsnokról, a kedves Feri bácsiról. Ima után a csapat legrégibb cserkésze: Rábold Gábor, tanárjelölt kegyeletes szavak kíséretében tette le a csapat koszorúját a sírra, a fiúk pedig a magukkal hozott virággal borították el a sírt. A csapatinduló elénekklésével ért véget a megható ünnepség.

Berzebus és Plutó, Lucifer gyermekel e héten fenttartózkodnak a földön. Springer hácsi könyvesboltjában veszik jó gyermek részére a mesés könyveket

— Dr Baltazár Deszö püspök szolgál vasárnap délelőtt tíz órakor a Nagytemplomban, amikor is hálaadó istentisztelet lesz a kormányzó névnapján és megáldja a vitézek zászlóját. — A püspök erre az istentiszteletre megíró is bocsátott ki.

— Szombaton délután négy órakor nyílik meg a Péterfia ucai egyházzsoltár leánykörének karácsonyi vására. Az ének és ima után dr Kesztyűs Lajos gazdasági akadémiai tanár, egyházzsoltár tanácsos fog beszédet mondani, mely után Baltazár József megnyitja a kiállítást, illetőleg vásárt. A vásárt mindenki díjtalanul tekintheti meg.

— Megkezdődött a városi költségvetés tárgyalása. Debrecen város 1932. évi költségvetésének tárgyalását tegnap kezdték meg. Ezúttal az első bizottsági fórum, a házipénztár felügyelőbizottsága foglalkozott a költségvetéssel, melyet elfogadott. A költségvetés most már a pénzügyi bizottság elé kerül.

— A mesterucai egyházzsoltár, — csütörtökön délután hat órakor, az egyházzsoltár tanácstermében bibliáorát tartott, melyen Szabó Pál segédlelkész bibliát olvasott és imádkozott. Kolozsvári Kiss László vezetőlelkész az ígét hírdette, Oláh Béla hittanhangoló felolvasott és Papp Julia leánykörti tag szavaltak. Az egyházzsoltár vallásos összejöveteleit minden héten csütörtökön délután hat órakor tartja az egyházzsoltár tanácstermében, Kálvintér 17 szám alatt.

— A Homokkerti Ref. Olvasóegylet december hó hatodikán, vasárnap délután négyórás kezdettel családi jellegű műkedvelő előadást rendez. Előadásra kerül három felvonásos színmű, a Homokkerti legjobb szereplőivel. Műsor után tánc. Belépődíj nincs. Zenét egyetemi tagokból megszlakult zenekar szolgáltatja. Vendégeket is szívesen lát a rendezőség.

A vonat elé akarta vetni magát a vasuti nagyhídról egy fiatal nő

Egy járóelő akadályozta meg a végzetes halálugrást.

Rémes jelenet játszódott le tegnap éjszaka a vasuti felüljáró hídon, amelyet köznyelven csak »Nagyhíd« néven ismer a debreceni közönség. Egy villamoskalauz igyekezett hazafelé szolgálata után a hídon keresztül, amikor arra lett figyelmes, hogy a egy nő mászik fel a híd korlátjára és leugrani készül. A helyzet annál veszélyesebbnek látszott, mert közeledett egy vonat is, amely elé a nő úgy látszik le akarta vetni magát. A villamoskalauz egy-két arrajáró segítségével leemelte a nőt a híd korlátjáról, ami azonban nem ment könnyen, mert az elkeseredett nő ellenkezett és állandóan visított, hogy hagyják őt meghalni. Időközben előkerült a rendőr is, aki az elkeseredett nőt bekísérte a rendőrség központi ügyeletére.

A rendőrségen kihallgatták az

öngyilkos nőt, akiről kiderült, hogy Erdélyi Jánosné szül. Szabó Margit, kokadi születésű 23 éves elvált asszony. Két gyermeke van, akiket a nagyszülőknél helyezett el, ő maga pedig bejött Debrecenbe valami foglalkozás után nézni. A szerencsétlen asszony azonban hiába járta be a várost, hiába ment a cselédpiaera, sehol sem tudott munkát kapni. Elfőltt keseredett el annyira, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. A vasuti felüljáró hídról akart egy vonat elé ugrani, mert úgy gondolta, hogy a mozdony egész biztosan halálra gázolja. A rendőrségen igyekeztek az elkeseredett asszonyt lebeszélni végzetes tervéről, de mivel tovább is hangoztatta öngyilkossági szándékát, ott tartották a rendőrségen és megpróbálnak részére valami foglalkozást keresni.

— **Hítvédelmi szakosztályi gyűlés.** A Kálvinisták Templomegyesülete ma délután hat órakor hitvédelmi gyűlést tart a Kollégium dísztermében. — Előadó: Görömbey Péter nagykálói lelkész. Előadása bizonyára érdekelni fogja a nagyközönséget, mert olyan témával fog szerezni, amelyikről eddig keveset hallottak. „Karaiffa Debrecenben”, ez a címe előadásának Belépődíj nincs.

— **A csapónecei egyházzsoltár karácsonyi vására** iránt állandóan nagy érdeklődés nyilvánul meg. A vásár, — mely a Szappanosuccai otthonban van — megtekinthető reggel kilenc órától, este hét óráig.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 3.45 órakor, szombaton reggel nyolc órakor, délután három órakor. Szombat kezdete pénteken délután 3.35 órakor, vége szombaton délután 4.42 órakor.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban:** Chanuka első szombatján és a rákövetkező hétköznapokon: Chanukai gyertyagyújtás pénteken délután három óra húsz perckor. Szombati gyertyagyújtás félnegy órakor. Szombat közszóntési ima három óra negyven perckor. Szombaton reggel egy negyed nyolc órakor, délelőtt féltizenegy órakor hítszónoklat, délután három órakor. Szombat kimenetele félöt órakor. A Kápolnásuccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor, egyébként pedig mint a Deák Ferenc ucai templomban. Chanuka hétköznapjain mindkét templomban reggel háromnegyed hét órakor, délután négy órakor. A Vallásügyi-ügyszóltály.

— **Kifosztották a nyári lakását.** Korom Józsefné, Werbőczy uca 2. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Sinay Miklós uca 19. szám alatt levő nyári lakását feltörte és onnan ruhaneműket és ágyneműket ellopott. A nyomozás megindult.

— **Ma van a Mácsai Dalkör nyilvános főpróbája.** Ma este fél nyolc órakor tartja, belépődíj nélküli nyilvános főpróbáját a Mácsai Dalkör, a ref. Kollégium másodemeleti énektermében, amelyre minden érdeklődőt szívesen lát az Elnökség.

— **MESSEZÉ LAKÓ kedveseinek** küldje el karácsonyra jól sikerült arc képét. Készíti: Liener fényképész, Csapó uca 1. szám.

Miklós napi díszlátogatás

A debreceni jogászok »Werbőczy B. E.-nek »Horthy Miklós« törzse a kormányzó tiszteletére december 5-én, szombaton este 9 órai kezdettel tartja szokásos díszlátogatását az Arany Bika szálló kistermében és az Ujságíró Club termében. A rendezőség mindent megtett az est sikere érdekében. Sikerült megnyerni kitűnő debreceni művészeket, úgyhogy elsőrangú műsor is szórakoztatja a közönséget. A műsor a következő: 1. Dr Tóth Lajos egyetemi ny. r. tanár, jogkari dékán, a Werbőczy B. E. magister bajtárs megnyitó beszéde. 2. Szendy Tihamér hegedűművész játszik, zongorán kiséri Csenky Imre. 3. Végváry: »Eredj, ha tudsz...« Szavalja Neubauer Pál lev. bt. 4. Verdi: Rigoletto nagy áriáját éneklő Oláh Emil lev. bt. Zongorán kiséri Chudovszky Lajos jh. 5. Vigaszavalt Tassi Béla lev. bt.-től. Praesidial: Nagy Sándor törzsfő. 6. Cigánybíró: Horváth Endre törzsfő h. bt. A zenét a »Csaba« jóhírű jazz zenekara szolgáltatja hainali 5 óráig. Minden jel arra mutat, hogy ez a díszlátogatás még nagyobb sikerű lesz, mint volt a múlt években.

LEGSZEBB

névnapi ajándék retikülök, pénztárcák FEUERMANN bóröndösnéj (Gambrinus passage) Piac uca 26.

— **A rokkant illetmények fel-emeléséért.** Pestmegye átiratot intézett Hajdúmegyéhez és azt kéri, — hogy szintén foglaljon állást a törvényhatóság amellett, hogy a rokkantak, hadiözvegyek és árvák járadékait emeljék fel.

— **„Igaz mérleg” 10 kg-os salgószén-csomag,** minden fűszerüzletben kapható, ára 56 fillér.

— **Chanuka-ünnep a zsidó real gimnáziumban.** Szombaton délután 6 órai kezdettel tartja a zsidó realgimnázium idei chanukaünnepét. Az ünnep az izr. hitközség tanácstermében lesz. A műsoron az iskola ének- és zenekara szerepelnek néhány szép és hatásos darabban s az egyik tehetséges növendék Lukács György, önálló hegedűzámot is ad elő. Egyik VIII-ik osztályos növendék a chanuka-ünnep jelentőségéről mond beszédet, azonkívül chanukai tárgyu szavaltat és énekszámok teszik teljessé és az alkalomhoz illővé az ünnepély műsorát. Megnyitó beszédet dr Vág Sándor igazgató fog mondani.

— **Kultúrestély a Kerekes-telepen.** A Kerekes-telep és Környéke Polgári Olvasókörben az elmúlt vasárnap, igen jól sikerült kultúrestélyt rendezett a Wolaffka-telepi Olvasókör vigalmi bizottsága. A Kerekes-telepi Olvasókör vezetősége a baráti kapcsolatok kimélyítése végett a közel-múltban a Wolaffka-telepi Olvasókörben rendezett igen jól sikerült kultúrestélyt. Ezt viszonzta most a Wolaffka-telepi Olvasókör vezetősége. Már hat órakor zsufolásig megtelt a díszterem s a kölcsönös szíves üdvözlések után megkezdődött az előadás, amelyet igen nagy tetszés mellett, mindvégig szünni nem akaró tapsvihar kísért. Előadás után a fiatalok táncperdültek, amely a záróráig a legjobb hangulatban tartott.

— **Vasárnap délután táncal egybe-kötött összejövetel** lesz a magántisztviselőknél, amelyre a tagokat és azok hozzátartozóit ezúton hívja meg a rendezőség. Itt említjük meg, hogy folyó hó tizenharmadikán Juhász Géza dr tart előadást a magántisztviselők Ferenc József út 30. szám alatti helyiségében, a legújabb drámáról.

Nézze meg a Faipar téli bútor kiállítását! Piac uca 83. Király uca 4

Elűtött a villamos egy öregasszonyt

Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap délelőtt a Piac ucca 36. számú ház előtt. Özv. Keresztes Istváné, Kazinczy u. 3. sz. alatti lakos az ucca egyik oldaláról a másikra akart áthaladni, amikor a pályaudvar felől közeledett az egyik villamoskocsi. A villamos vezetője, Puskás József erősen csemetett, de amikor észrevette, hogy az öregasszony nem veszi észre a csemetést, fékezett, úgyhogy a villamos nem gázolta el az öregasszonyt, csupán megérintette és az ijedségtől esett el. Mivel sérülést nem szenvedett, a mentőket nem is kellett hozzá kihívni és a saját lábán ment haza a lakására.

IRODALMI

Lexikon 15.— P. Cholnoki Atlasz 18.— P. Technikai Lexikon 2 kötet 20.— P. Kapható »KULTURA« Antikváriumban, Szent Anna u. 3.

— Ferenc-nap a Városházán. Tegnap tartotta meg dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok nevenapját. Ez alkalomból nagyon sokan keresték fel a közszereketben álló városi tanácsnokot, akit jókívánásokkal halmoztak el. — Hasonlóképpen kapott gratulációt Csapó Ferenc tanácsnok, a házipénztár főpenztárosa, valamint Kiss Ferenc pénztárnokhelyettes, Pohl Ferenc gazdasági tanácsos és Kiss Ferenc igazgató, a gazdasági ügyosztályban.

— Tiltakozás a nyugdíjcsökkentés ellen. Szeged város törvényhatósága tiltakozó feliratot intézett a kormányhoz a nyugdíjak leszállítása ellen. — Hasonló állásfoglalás végett megkereste Hajdúmegyét is, mely legközelebbi közgyűlésén foglalkozik az ügygel.

— Ötnapi fogház egy ellopott függönyért. A debreceni ügyészség lopás bűntette és idegen ingó és ingatlan megrongálás vétsége címén emelt vádat Gulyás Imre és Orvos Kiss Sándor hajdúhadházi gazdalogények ellen azért, mert a múlt év április hó 23-án, éjjel tizenkét órakor Hadház uccán levő gázlámpák üvegeit és a házak ablakait betörték, majd pedig behatoltak Löwi Ignác fakereskedő udvarára, ahol a cselédszoba ablakát Gulyás beütötte és a betört ablakon keresztül egy függőnyt ellopott. Az ügyben tegnap tartott tárgyalást a debreceni törvényszék és a két vádlott ellen az idegen ingó és ingatlan megrongálás vétsége címén emelt vádat elejtette, mivel a főmagánvádlók a legények megbüntetését nem kívánták és így most már csak Gulyás ellen folytatták le az eljárást. A bíróság Gulyás Imrét lopás vétségében mondta ki bűnösnek és ötnapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— LEPJE MEG hozzátartozóit karácsonyra egy művész fényképpel.

— Debrecen városa sem folyósít külföldre nagyobb nyugdíjat. Ismeretes, hogy rendelet jelent arról, hogy azoknak a nyugdíjasoknak, akik külföldön élnek, havi kétszáz pengő felüli nyugdíjat nem folyósítanak teljes összegben, hanem csak ötven százalékban. Ha azonban az illető visszaköltözik Magyarországra és itt költi el a pénzt, akkor ismét a teljes nyugdíjat megkapja. A városi pénzügyi bizottság most javasolja a közgyűlésnek, mondja ki, hogy amennyiben a városnak ilyen nyugdíjasa lenne, — szintén csak hasonló arányban fizeti külföldön élő nyugdíjasának az illetményét.

— Felülvizsgálják a megye egészségügyét. December hetedikén Püspök-ladányba érkezik Bakó Tivadar egészségügyi főfelügyelő, hogy a járás egészségügyi viszonyait felülvizsgálja. Főleg a tanyai egészségügyek érdeklik. A felülvizsgáló köruton részt vesz dr. Görgy Márton megyei tisztiorvos is.

A debreceni cipészipar válsága

A cipőszakosztály elnökének nyilatkozata.

Kiterjedt ipar Debrecenben a cipészipar. Ebben a szakmában 500 iparos dolgozik, akik munkásaikkal és családtagjaikkal együtt több, mint 2000 embernek adnak kenyeret. Most ez a kiterjedt iparát nagy válság fenyegeti, mely az utóbbi időben annyira kimélyült, hogy a közérdek szempontjából is foglalkozni kell vele.

Beszéltünk a cipész szakosztály vezetőségével, Fitori Ambrus elnökkel és Kovács József elöljárósági taggal, akik a következőket mondták:

— A szakma válságát főleg az okozza, hogy az utóbbi időben rendkívül sok dumpingárut hoznak Debrecenbe és dobnak itt piacra teljesen irreális áron. Mintegy huszezer pár cipő jött a debreceni piacra és ez olyan horribilis szám, hogy a cipészipart teljesen tönkre teszi. A gyári áru olcsó árának persze megvan a magyarázata, mert hisz a cipő olcsóbbodásáról a mai viszonyok között nem lehet beszélni. A nyár óta a bőrúrra 30—40 százalékkal emelkedett a bőrkartell árfelhajtó működése következtében. Például hadd említsük fel hogy a jómínőségű krunpon talp, mely 5.70 pengő volt, ez most

7—8 pengőre emelkedett. A Kamaránál nemrég megtartott nagygyűlésen rámutattak arra, hogy ez a nagy áremelkedés egyáltalán nem indokolt a nyersanyagok ára miatt. A helyzet azonban az, hogy manapság nem is igen szívesen adnak el a bőrgyárosok árut és ez a tény természetesen azt eredményezi, hogy az árak egészséges kialakulása nem is következhetik be.

— Sulyosítja a helyzetet a cipész szakmában az, hogy a nehéz viszonyok kényszerítő hatása alatt olyan olcsó árakat hirdetnek, amelyért természetesen megfelelő árut és munkát adhatnak, a következmény persze az, hogy az ipart ezek is tovább rontják és növelik a munkanélküliséget. Sulyosítja a helyzetet a tisztviselők és nyugdíjasoknál bekövetkezett fizetéscsökkentés, mert hiszen a cipésziparosoknak ez a réteg volt a leghűségesebb megrendelője, míg most a redukció folytán természetesen az igényeiket is lényegesen csökkentik.

— Ilyen körülmények között a cipész szakosztály egyebet nem tehet, mint a közönséget igyekszik felvilágosítani a való tényállásról.

— SZÉP, olcsó és becses karácsonyi ajándék egy fénykép, Liener műterméből.

— Az egységspártkör fiatalosságának vasárnapi összejövetele a hó 6-án vasárnap délután öt órakor, az Arany Rika kistermében lesz. A rendezőség régi közöshajnak tett eleget, mikor saját tagjaiból szalon jazz-band zenekart szervezett, mely zenekar most vasárnap fog bemutatkozni. A zenekar tagjai kipróbált érek és már a multban is sok kellemes estét szereztek az összejövetel tagjainak.

— „Vergődő lelkek” című gyönyörű vallástárgyú filmet mutat be a Kath. Legényegylet, december hó 10 és 11. között.

— Felhívás. Hajdúvármegye Vitézi Széke, folyó hó hatodikán megtartandó zászlóavatási ünnepélyen azok, akik zászlószeget kaptak, a zászlószeg beverésére névszerint lesznek felszólítva. Hogy a zászlószegek beverése ne nyuljon el hosszabb időre csak azok lesznek a zászlószegek beverésére az ünnepélyen felszólítva, akik legközelebb folyó hó ötödikén, — szombaton délig a Világítási Vállalat, Batthyányi uccai üzletében, (Telefon 853.), bejelentik azon szándékukat, hogy a zászlószeget személyesen óhajtják beverni, ha a zászlószeg beverésére a Vitézi Széket kéri fel, úgy a zászlószeg beküldendő. Meghívott hivatalok, (testületek stb), vezetői és kiküldöttjei részére csak akkor tart fenn helyet a rendezőség, ha a helybiztosítást a fenti üzletben írásban, vagy telefonon kéri.

Vitézi Székkapitányság.

— Kultúrét a Wolaffka-telepen. A Wolaffka-telepi Olvasókör, folyó hó hatodikán, azaz vasárnap este félhetóri kezdettel nagyszabású kultúrét rendez. Műsor: 1. Énekel: Nagyházi Zsóka. 2. A végeladás, előadják: Arany Rózika, Kovács Jucika, Gaál Károly, Kovács János. 3. Tánccduett. Nagyházi Zsóka és Váradi Jucika. 4. Az Igazság. Szereplők: Arany Rózika, Kiss Ferenc. 5. Brilla Ernő: Anvám levele. Szavalja: Kiss Ferenc. 6. Énekel: Nagyházi János. Az előadás után tánc, melyhez a zenét a közkedvelt Nagyházi zenekara szolgáltatja. Belépődíj nincs, mindenkit szívesen lát a Rendezőség.

— A Gyorsírók Társasága hétfőn és pénteken fél 7—fél 8, a csanóuccai női-ipariszkolában, (II. emelet, 6.) gyakorló órát tart, amelyen bármely rendszerű gyorsíró résztvehet.

— KARÁCSONYRA fényképeket Lienernél csináltasson, Csapó ucca 1.

— Anyakönyvi hírek. Születések: Gorzsás Bálint kőműves, leány Julia. K Nagy Lajos kenyérgyőző, f. János Török István földműves, leány Irén. Halálozások: Kandel Mór izr. 85 éves, Pesti ucca 47. Gribóczy Ferenc rk. 2 hónapos. Kövér Sándor ref. 72 éves. Polyák Mihály ref. 9 éves, Munkás ucca. Módus Erzsébet, ref. 10 hónapos. Zimmermann Józsefné, Csap Vilma ref. 52 éves, Tiszakörd. Kohn Vilmos izr. 68 éves, Arany János u. 15. Német Gáborné, szül. Ceglédi Julia rk. 42. éves, Tiszvárs. — Eljegyzések: Nagy József—Németi Erzsébet Kiss Bálint—Borbély Eszter. Olajos Sándor—Zs. Nagy Erzsébet. Tóth S., Horváth Mária. Kocsis András—Mezei Julia. Boros Béla—Lakatos Ilona. Patkai Imre—Pál Julia. Szilágyi Sándor—Kocsmáros Ilona. Fodor Sándor—Kelemen Mária. Gyöngyösi János—Nagy Erzsébet. Harsányi Imre—Kéri Julia. Demkó Ferenc—Talpas Róza.

SPORTHIREK

A Ferencváros fölényesen, 6:1-re győzte le a Somogyot.

A Somogy a játék elején mintegy 15 percig erős ostrom alatt tartotta a Ferencváros kapuját. A vezetést azonban a 16. percben mégis a Ferencváros szerezte meg, 1:0. A következő percben Szedlacek Takács II. összjátékával Tanczoshoz juttatta a labdát, aki kapuból kapuba lőtte, 2:0. A második félidőben ismét a Somogy kezdte a támadást, a 7. percben azonban Sárosi labdáiból Szedlacek kiugrasztotta Takács II-t, aki a labdát a hálóba lőtte, 3:0. Kezdet után ismét a Somogy támadott, amely támadásban Jakube szerezte meg a Somogy egyetlen gólját, 3:1. A Ferencváros ellentámadásba kezdett s a 10. percben Takács II. a kormervonalon túllutott labdát közvetlen közletről a hálóba juttatta, 4:1. Egy perc múlva Kohut beadásából Szedla-

cek újabb gólt ért el, 5:1. A 36. percben Turay—Kohut és Szedlacek összjátéka után Takács II. újabb gólt lőtt, 6:1. Ezután a Ferencváros döntő fölénybe került.

Játékkártya reklámjai:

Magyar kártya, nagy alakú P 1,50, Rómy kártya, csomagja Pengő 1,90. Öngyújtók és alkatrészek nagy választékban. Szász trafik, Piac ucca 64. sz.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

A gabonátözsde mindkét piacon folytatatosan nagy áremelkedések voltak a mai üzlet keretében. Különösen a készáruvásáron voltak nagy árválások a tegnapi esésekkel szemben. Elsősorban a takarmánycikkre iránt nyilvánult rendkívül élnék kereslet, amire nézve legjellemzőbb, hogy a zab 1.25—1.50 pengővel drágult.

A határidőpiacon a készáru nagy szilárdságára való tekintettel folytatatosan fedezésvásárlások voltak. Arról nem is szólva, hogy az osztrákok erősen érdeklődnek a magyar buza iránt, egyes gazdák ugraszólóan teljesen megszüntették az árukiindulást az ország különböző vidékein, ami elsősorban járult hozzá ahhoz, hogy a határidő buzáknál 50—60 filléres áremelkedések keletkeztek.

A határidőpiacon hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 14.28—14.30, májusra 15.18—15.20. Rozs márciusra 15.97—16.00. Tengeri májusra 17.30—17.35.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 13.00—13.40, 78 kg-os 13.15—13.55, 79 kg-os 13.30—13.70, 80 kg-os 13.40—13.75, felsőtiszai 77 kg-os 12.60—12.80, 78 kg-os 12.75—12.95, 79 kg-os 12.90—13.10, 80 kg-os 12.95—13.15, jászágó 77 kg-os 12.45—12.65, 78 kg-os 12.60—12.80, 79 kg-os 12.75—12.95, 80 kg-os 12.80—13.00. A különleges (80 kg) fiszai buza 14.25—14.75. Rozs 13.90—14.20, tak. árpa I. 17.50—18.00, tak. árpa II. 17.15—17.50, felvidéki sörárpa 21.00—24.50, egv. sörárpa 19.00—21.00, zab I. 24.00—24.25, zab II. 23.50—23.75, tiszai tengeri 15.65—15.80, egv. tengeri 15.40—15.60, korpa 13.00—13.25.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2500 sertést. Elkelt élőszuliban kilogrammonként könnyű sertés 84—92, középminőség 92—98, nehéz 100—106, prima keresztelt 100—104 fillér. Az irányzat élnék.

— Berzéki fényképfelvételek, fényképezőgépek, fotókékek, képkeretek, gramofonlemezek és készülékek, fényképalbumok, olcsó árban és minőségben vezetnek. Piac ucca 38. udvarban.

A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete

folyó évi december hó 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlési termében (tel. 11) nem a Kereskedő Társulatnál) értekezletet tart a következő programmal: 1. A forgalmi adó általánnyok 1932. évi megállapítása. 2. A város által lebonyolított inségadó kérdése. 3. Az u. n. Stille-halte kérdés. 4. Egyéb ügyek. Felkérjük a tagokat, hogy ezen az értekezleten feltétlenül megjelenjen szíveskedjenek annál is inkább, mert a forgalmi adó általánny megfellebbezésének mintáját az értekezleten mindenki megkaphatja. Vadász Sándor s. k. elnök.

Tűzifa és szén

Legjobb, legolcsóbb beszerzési helye a »TURUL« fiatelep, Böszörményi út 2. Mester ucca végén. Tel.: 12 91.

Férfiöltöny vegytisztítása és vasalása... 4 P. Weisz Arany János ucca 9.

Szép és jó szöveteket olcsón vásárolhat Feldheim Imre posztóházában Piac ucca 43. Svetits valoja! — Vigyázz a címre!

A debreceni Ipartestület cipész szakosztálya

7. hó 4-én, azaz pénteken este pontosan hét órai kezdettel az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Az ülésen több fontos ügy kerül tárgyalás alá, így többek között a bőrdrágulás kérdése és a piaci árusok ügye. Az ülésen tárgyalandó ügyek fontosságára való tekintettel, a szakosztályi tagok teljes számú és pontos megjelenését ezúton is kéri a szakosztály elnöksége.

Országos bérlőgyűlés Budapesten.

A haszonbérlet érdekeit képviselő szerve december hó 6-án délelőtt 10 órakor Budapesten országos bérlőkongresszust tart, azért, hogy foglalkozzék mindazokkal a nagyfontosságú bérlőkivágásokkal és javaslatokkal, melyeket a rendkívüli gazdasági viszonyok vetettek felszínre. Napirendre

kerül a haszonbérlet kérdése, a bérlő vagyonszerelme, adó- és hitelsértetek, az értékesítés váltása stb.

Ez országos kongresszuson a tiszántúli haszonbérlet helyzetét Vadszky József felsőházi tag, a Debrecen, Hajdú- és Biharmegyei Földbérlet Egyesületének elnöke fogja ismertetni.

Egyesületünk felkéri mindazokat a bérlőket, akik a kongresszuson részt kívánnak venni, hogy szombaton délig egyesületünk helyiségében, Bádagos u. 2. szám I. emelet 5. ajtó, dr Szabó Ferenc ügyvéd irodájában jelentkezni sziveskedjenek. A felutazásra a baromfi-kiállításal kapcsolatban féláru vasúti kedvezmény szerezhető.

Szerkesztői üzenetek

Sz. M. Debrecenben nincs óvónőképző, ellenben Budapesten és Hódmezővásárhelyen van. Cím mindkettőnél: Állami óvónőképző.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen számítatnak. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg-utca 1. sz. (Bika-bérház) tudhatók meg. — Hirdetési ügyekben telefonon a 788. szám nyújt felvilágosítást.

Alkalmazást nyer

Házmesternek
azonnal felvétetik, becsületes házaspár, Károly Ferenc József út 13. 628

Jó munkás
cipészegéd felvétetik, Burzindia ucca 2. sz. 646

Egy
cipészegédet felveszek, Ragályi Imréné, Vigkedv Mihály ucca 29. 613

Alkalmazást nyer

Kifutóleány,
ki a háztartásban is segédkezik, azonnal bevéphet, Budai Ézsaiás ucca 2., fűszerüzlet. 637

Egy
szobalány azonnal felvétetik, dr Gálboriné, Hatvan ucca 2. 636

Házvezetőnőt,
vagy jó főző szakácsnőt azonnal felveszek, magános háztartásom részére, Jeszenszky, Kossuth ucca 1. 631

Perfekt
fehérművarrónőt felveszek. Cím a kiadóhivatalban. 647

Gyors- és gépirni
perfektül tudó leányt, vagy fiatalleányt keresünk. Előző munkahely és igények megjelölésével pontos címet a pályázók „Állandó 30” jellegre adják a kiadóban. 655

Alkalmazást keres

Jobb nő,
magános úriemberhez ápolónőnek, házvezetőnőnek ajánlkozik. Cím a kiadóban. 636

Oktatás

Gyorsírás,
gépirástanítás, havi öt pengőtől, Naményi gyorsíróiskolában, Piac ucca 26-B. 396 XII-8 ig.

Élelmiszer, ital

Műalmi
liszt, korpa, hüvelyesek a legolcsóbb napi árakban kapható. Miklós u. 2. 1885 XII. 5.

Szilvalekvár
méz édes, berecsei szilvából, házilag főzve, bármilyen mennyiségben, kilója egy pengő, rendelést házhoz küldjük, Külsővásártér 15. Telefon 12-74. 1036 vv

Atadó üzlet, vendéglő

Egy
fiókos fűszerüzlet be rendezés, teljesen új, eladó. Cím a kiadóban. 579

Kocsmahelyiség
Csapó ucca 93. kiadó. Értekezni József kir. herceg 12. 650

Iroda

Svetlits
bérpalotában, második udvarban egy irodahelyiség azonnalra kiadó. 653

Bútor

Komplett
keményfa háló, félmodern, teljesen jókarban, alighasznált eladó. Honvéd ucca 43. Megtekinthető délután 4—5 óráig s este 7—8 óra között. 556

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Sarok üzlet,
kiadó, kisebb cserép-kályha eladó, Sarok u. 2. szám. 584

Pénz

Magánosoktól
pénzt, jó kamatozással, a legteljesebb biztonsággal, sokszorosan ingatlanfedezetre keres, közismert bankszakember. Cím: Piac ucca 58. II. lépcső, első emelet, 17. 612

Rádió

Elsőrendű
rádió 4+1 lámpás, olcsón eladó, Miklós u. 46 sz. 527 h XII-15.

Rádióesere,
telepes, vagy rossz hálózati rádióját most becserelehet, kitűnő Standard rádióra, kényelmes fizetési feltételek mellett. A legjobb dobozos hangszórók már 35 pengőtől. Tasnádi Kovács rádiólaboratóriumában, Piac 42. sz. (Pannonia udvar). 649 XII-6

Kereslet

Zálogécdulákat
veszek, arany, ezüst és ruhaneműről, — magas árt, Eötvös ucca 15. 1559. XII. 5.

Négy darab,
használt, vastag lótarok pokrócot keresek megvételre. Cím a kiadóban. 517 A w.

Veszek

házat, belterületen újat, modernet, készpénzért, 20—25000-ig. Megbizott Munnich, Cserepes u. 7. 654

Elveszett

kedden este a Péterfián egy „Mackó” nevű farkaskutya kölyök. — A megtaláló jutalomban részesül, Péterfia 52. 642

Tengeri kórót
veszek, Dózsa ucca 9. Libakert. 648

Földet keresek

kisebb, vagy nagyobb birtokot veszek, készpénzért. Sürgős ajánlatokat Dienes irodába, Fűvészkert ucca 16. alá kérem. 644

Belvárosi házakat
keresek sürgősen megvételre, Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16. 645

Ajánlat

Hurka-estély
lesz szombaton este a Galamb-féle vendéglőben, Péterfia utca 55. Izletes házilag készült hurkához és kolbászhoz kitűnő minőségű vámospécsi borok szolgáltatnak fel. 593

Gépendíj mtr 10
fillér, monogram 10 fillértől, férfinyavarrás 1.20, paplanlepedő 1.50 stb. Szentanna 5. 2 h vv

Kiváló jó
hazai szén 3.20, száraz aprított fa 3.60, hazaszállítva, Salétrom ucca 12. Telefon: 6-74. 4 h XII.—28.

Törtaranyat,
fogaranyat, ezüstöt, — magas árban veszek, Haász Janka Simonffy ucca 7. 522—XII-15

Élőhal,
P 180 Goldsteinnál, — Simonffy 9. tejpiac mellett, városi halcsarnokban. 538

Mosást,
vasalást házaknál olcsón vállalom, Renkóné, Vállag ucca 92. 622

Megnyílt
az olcsó polgári étkezdé, Hatvan ucca 2. sz. alatt. Szenzációs olcsó árak. 638

Butorozott szoba

Kapualatti
bejárattal, uccai butorozott szoba, mosdófülkével kiadó, Montieztredes (Magoss) ucca 18. 592

Különbejárattal
uccai szépen butorozott szoba, klozettes fürdőszobával, 1—2 személynek kiadó, Jókai ucca 6 623

Vegyés

Fiatal
hím német vizsla felajánlott. Kossuth ucca 58. trafik. 639

Lakást keres

Keresek
májusra négyszobás modern vilalakást, — vagy keresztépületben külön kerttel villanyos megálló közelében. — Ajánlatok bérösszeg megjelölésével „Jó bérlet” jellegre a kiadóba kérem. 555

Kiadó lakás egy szobás

Egy szoba,
fáskamarával, 15-től kiadó, Arany János ucca 45. sz. 625

Kiadó
uccai szoba, előszobával, udvari két szoba, konyhával, Péterfia 30. 627

Szoba,
előszoba, konyha, kamrás ház eladó, Szegedi Gergely ucca 14. 162

Kiadó lakás két szobás

Kiadó
kettő szoba, előszobás lakás azonnalra, jobb igényűnek Domokos Lajos u. 16. szám. Vénkert. vv. 1262 A

Svetlits
bérpalotában, földszinten, kétszoba, előszobából álló lakásnak is alkalmas irodahelyiség, azonnalra kiadó. 652

Svetlits
bérpalotában, komfortos kettő szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel álló emeleti lakás, azonnalra kiadó. 651 swe.

Kiadó lakás három szobás

Modern
háromszobás uccai lakás (orvosnak is alkalmas) február hó 1-re kiadó, Csapó ucca 84. I. emelet. Értekezni lehet: Csapó ucca 71. 600

Kiadó lakás nagyobb

Villalakás
hátszobás, modern komforttal, május 1-ére kiadó. Értekezni Kossuth ucca 15. 3 h. vv.

Ingóság eladás

Fényképezőgép
9x12-es kazetták és állvány nélkül, eladó. — Cím a kiadóban. 518 A

Igen jó állapotban
levő protusz irógép és egy jó állapotban levő Nacionál kassza van eladó, Stahler Dánielnél, Hajdúszoboszlón. 624

Eladó
egy nagy étkezdeli sparthelt, Cegléd ucca 11. sz. étkezde. 634

Bundabélés,
hintaszék, vasajtó, eladó. Burgondia 15. 629

NEM OKOZ GONDOT

a lakáskérdés. Lakást keres, vagy kiadó lakása van: hirdessen a „Debreczen”-ben. Az eredmény gyors és biztos. —

Apróhirdetések egyedi felvételi helye: József kir. herc. u. 1

Kétszemélyes
komplett fodrászberendezés eladó, Darabán, Brukner ucca 9. 626

Gombok,
együtt, vagy kis tételben eladók, Burgondia 15. 630

Eladó ház

Darabos ucca 9.
számú ház eladó. Értekezni dr Fényes Jenő és Endre ügyvédek-nél, Piac ucca 7b. 70 vv.

Adómentes
sarokház, üzletekkel, pntom áron eladó. — Bérelhető is. Böszörményi út 86. 649

Ugyasólván
Csapó uccában, Malomkőz 3. Alkalmivétel. — Csapó ucca 67. számú ház mellett, annak végében van. Bővebbet Nagy irodában, Csapó ucca 56. 633

Házvevők! Figyelem!
Mít adunk 1600 pengőért? Terméske alapra épített adómentes házat, 300 négyszöglettel! Egyszobás lakás, mellékkelhelyiségekkel. Szőlő, gyümölcsös hatszáz pengő készpénzrel átvehető. Csapókeret mellett Gerébtelepen, András ucca 26. Lefoglalózn! Nagy Lajos irodában lehet, Csapó ucca 56. 632

Eladó állatok

Zsirsertés,
100 kilón alul és 100 kilón felül, eladó, — Kizvó ucca 39. 641

Feladó szerkesztő:
PALFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó B. T. kiadása